

שבת פרשת תצוה

י"א אדר א' תשפ"ב

גיליון מס' 5

מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

הרב ויצמן

נקודה מתוך
"לחיות עם פרשת השבוע"

המצב 'על הפנים' - קודש לה'

אחד משמונת הבגדים של הכהן הגדול הוא הציץ:
 "וְעִשִּׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי הַתָּם
 קֹדֶשׁ לַה'" (שמות כ"ח, ל"ו).
 אהרן הוא האדם הקדוש ביותר בעם ישראל, ועל
 החלק העליון של אהרן - על מצחו, מונח הציץ, ובו
 כתוב "קודש לה".

אנו מוצאים בתנ"ך מקום נוסף שבו הנביא מתנבא
 שיהיה כתוב "קודש לה": "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל
 מְצַלְוֹת הַסּוֹס קֹדֶשׁ לַה' וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית ה'
 כְּמִזְרְקִים לְפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ" (זכריה י"ד, כ').
 על מצילות הסוס - מתחת לרגליו של הסוס, יהיה
 כתוב "קודש לה". אותן מילים שכתובות במקום
 העליון ביותר - על מצחו של הכהן הגדול, כתובות
 גם במקום הנמוך ביותר - תחת רגליו של הסוס.

הרצי"ה אומר על כך את הביטוי "מזעזע", וזה אמור
 לעורר אותנו להבנה עמוקה של העניין - הקדושה
 מתפשטת מראשו של הכהן ועד לסוסים.
 כך אמר הרצי"ה: ציץ קודש, על מצחו, על מקום
 המח והמחשבה של הכהן הגדול, ושם כתוב: "קדש
 לה". וכאן בזכריה אותו ביטוי, ולא כתוב שיהיה
 כתוב כך על סוס מיוחד. הכל מלא קידוש ה' באופן
 בולט. סדרי המשק, הרכב, הכל מלא קידוש ה'.

הדבר מלמד על אחדות הבריאה. אנו הולכים
 לקראת המציאות הנפלאה של אחדות הבריאה
 כולה תחת שם ה'. הקדושה מופיעה גם במקומות
 הנמוכים ביותר - בזכות האחדות. הכהן הגדול
 חושב במחשבתו גם על מצילות הסוס. גם האנשים
 הרחוקים ביותר, והמציאות הרחוקה ביותר -
 קשורים לשם ה'. הכל קשור והכל אחד.
 היום אין לנו כהן גדול, אז במובן מסוים כולנו
 כהנים גדולים. דווקא כשחרב הבית, כל אחד ואחד
 מישראל יכול למלא במובן מסוים את תפקידו של
 הכהן הגדול. כל אחד ואחד מישראל אומר את
 עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים בתפילת מוסף,
 כתחליף לעבודתו של הכהן. כך גם כולנו יכולים
 לדמיין את הציץ, ובו המילים "קודש לה". אנו
 יכולים לכוון במחשבתנו, שהלימוד והתפילות שלנו,
 יחד עם המעשים הטובים שלנו - יתפשטו למקומות
 הרחוקים ביותר ולאנשים הרחוקים ביותר. כל
 המציאות כולה תעלה לבית ה', ותתאחד תחת שם
 ה' אחד.

אנו צריכים לחוש את האחריות הגדולה לכלל
 ישראל, ולצפות לאיחוד המלא, שכל הדברים יהיו
 "קודש לה", בגאולה השלמה במהרה בימינו.

מתוך השיעור שהועבר ב-ח' אדר תש"פ.
 השיעור המלא נמצא באתר הישיבה.

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה וברשי"

3. מה התכשיט
 של הכהן הגדול
 והיכן הוא
 לובשו?

2. מה פירוש
 המילה "זיח"?

1. על ידי מה
 מתקדשים
 הכהנים?

חוזים כעוזה הכא...

"ואתה תצוה' לשון צוותא וחיבור - משה הוא מקשר ומחבר את בני ישראל עם אור אין סוף"

(הרבי מלובביץ' מאמר "ואתה תצוה" תשמ"א)

עץ שתמכו את תקרות הבתים. כמדריך סיורים בירושלים ורכז ההדרכה בעיר דוד, הגילויים האלה מאפשרים לי ולחברי להמחיש למבקרים את חוויית העליה לרגל. מתפתחת תכנית בה יוכל המבקר להגיע לבריכת השילוח ולעלות עד למרגלות הר הבית בדרך הקדומה.

כששומעים על ירושלים של ימי בית שני עולות בנו בדרך כלל מחשבות על שנאת חינם וחורבן. אבל הדרך המפוארת שמתגלית מספרת לנו בעיקר את פארה ועוצמתה של ירושלים, ואולי גם את גדול השפעתה. פליניוס הזקן, חוקר ומפקד בצבא הרומי, כתב על ארץ ישראל באותה תקופה: "וראיתי שם שלושה פלאים: ים שלא טובעים בו, מקדש שאין בו צלם, ויום בשבוע שלא עובדים בו". מירושלים של ימי בית שני הולכים הפלאים ומשפיעים על העולם כולו: הנצרות המתפתחת בה ומביאה את העולם להאמין באל אחד, ההבנה שיום מנוחה הוא משמעותי לאדם (עד שהיום כבר מדברים על שלושה ימי חופש...).

אבל עיקר ההשפעה היא עלינו. בימי בית שני מתחילה התורה שבעל פה להיערך ולקבל את צורתה האופיינית, שמאפשרת לעם ישראל לשרוד אלפיים שנה בגלות, ולאחר מכן לחזור לארץ ישראל ולהקים מדינה. מוזמנים לבוא לעיר דוד לבקר, לחוות וללמוד.

אסף מילס הוא מנהל במחלקת החדרכה בעיר דוד ומתגורר במקום.

המשנה (חגיגה א, א) שואלת מי נקרא קטן שאינו חייב בעליה לרגל: "איזהו קטן? כל שאינו יכול לרכוב על כתפיו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית, דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים: כל שאינו יכול לאחוזו בידו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית" הגמרא בירושלמי מפרשת מאיפה בירושלים מחדים את המרחק להר הבית: "מאיכן את מודד? מן החומה או מן הבתים? תני שמואל מן השילוח. ושילוח היה באמצע המדינה".

בשנים האחרונות הולכת ומתגלה בעיר דוד הדרך הזו בדיוק - "דרך עולי הרגל", בה היו עולים מבריכת השילוח עד למרגלות הכותל המערבי לכיוון הר הבית, וממשיכה משם לכל אורכו של הכותל. זוהי דרך ברוחב של כ-7-8 מטרים המרוצפת באבנים ענקיות. אין לארכה מדרגות תלוות על מנת לאפשר לעם לעלות בקלות, כשמצטרפים אליהם הפרים והכבשים ששימשו כקורבנות. יחד עם פארו של הרוחב, מתגלה גם אפר החורבן. בחפירה מוצאים שרידים שרופים של רהיטים וקורות

מה הרב אומר על... מחלוקות בין רבנים

כך בהחלט אפשרי במחלוקות לשם שמים. אך חשוב לשים לב שעוצמה כזו של מחלוקת אמורה באופן רגיל לקרות פעם או פעמיים בחיים. ואם אנו מוצאים מחלוקות שלא נותנות מקום לדעה האחרת בתדירות גבוהה יותר, זהו סימן שלא הדעה האחרת היא הבעיה הקריטית, אלא זו גישה שנובעת מתחושת מאוימות גלותית. "אמר רבי יוחנן 'ונתתי לך שם לב רגז' - בבבל כתיב". התחושה שכל מי שלא סובר בדיוק כמוני עלול לפרק את יסודות התורה, זו גישה שלא מתאימה ל"תלמידי חכמים שבארץ ישראל המנעימים זה לזה בהלכה". כפי שהרב קוק זצ"ל כותב באורות הקודש (ח"א) על "ערך הניגודים": "כל הניגודים הנמצאים בהדעות... מתגדלים ביותר... והאחדות המתואמה באה רק מתוך זה הריחוק. שרי בפירודא וסיים בחיבורא" (ע"פ הזוהר הקדוש פרשת משפטים). באותה פסקה הרב מביא כדוגמא את השתילים - שהגידול המיטבי שלהם הוא בריחוק זה מזה. ובלשונו נאמר שמלפון ועגבניה גדלים בנפרד, וכך טעמו של כל ירק חזק ומתוק יותר, והסלט שייעשה מהחיבור ביניהם לאחר הקטיף יהיה משובח יותר. המחלוקות נותנת עוצמה לכל דעה בפני עצמה, והנעימות של תלמידי החכמים נותנת עוצמה של תורה גדולה, רחבה ועמוקה. "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום".

מעובד מתוך דברי ראש הישיבה

מחלוקת לשם שמים היא בהחלט דבר בריא, ולפעמים אף כשהיא נוקבת מאוד. ניתן לראות שבמחלוקת החרפה בין בית שמאי לבית הלל על שמונה עשרה הגזרות (משנה שבת פרק א) נעשו מעשים יותר תקיפים מלכתוב מודעה בעיתון. כפי שמובא בירושלמי (שבת פ"א ה"ד): "תלמידי בית שמאי עמדו להן מלמטה והיו הורגין בתלמידי בית הלל... ועמדו עליהן בחרבות וברמחים". ואף על פי כן במקום אחר אומרת הגמרא (יבמות י'): "לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מלישא נשים מבית שמאי ללמדך שחיבה וריעות נוהגים זה בזה, לקיים מה שנאמר 'האמת והשלום אהבו'".

כמובן שאנחנו לא משווים את המחלוקת הזו בין בית שמאי לבית הלל למה שקורה עכשיו, אך הסיבה שבית שמאי נלחמו על דעתם באותו היום היא משום שהם הבינו שהגזרות הללו ממש נוגעות לקיום האומה. בית שמאי הבינו שאם לא יגזרו הגזרות המרחיקות את עם ישראל מהגויים, עם ישראל עלול להתבולל בין האומות, ולכן הם לא הכילו את דעת בית הלל שנתנה אמון באנשים שיחזיקו באמונתם בכל מצב.

במחלוקות היומיומיות בין בית שמאי ובית הלל הייתה בדרך כלל הכלה בין הצדדים, אבל ישנם מקרים שבהם צד אחד סובר שזו מחלוקת קריטית על עתיד האומה. ובמקרה כזה המלחמה על הדעה היא מאוד עוצמתית עד כדי כך שהגמרא אומרת שאין אפשרות לבטל את הגזרות שנגזרו באותו היום "אפילו יבא אליהו ובית דינו אין שומעין לו" (ע"ו לו ע"א), ותוס' במקום מסבירים שזה משום שבית שמאי מסרו על כך את הנפש.

מקור: <https://www.sdei.org.il/70919/> | תאריך: 09.09.2023 | מוציא לאור: מוסד הרבנות והחסידים, תשפ"ג

מקור: <https://www.sdei.org.il/70919/> | תאריך: 09.09.2023 | מוציא לאור: מוסד הרבנות והחסידים, תשפ"ג

מקור: <https://www.sdei.org.il/71329/> | תאריך: 13.09.2023 | מוציא לאור: מוסד הרבנות והחסידים, תשפ"ג

מקור: <https://www.sdei.org.il/71329/> | תאריך: 13.09.2023 | מוציא לאור: מוסד הרבנות והחסידים, תשפ"ג

